

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 378/2559

นายจิโน ซอคคาราโต้ โจทก์ ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) ผู้ร้อง บริษัทไวส์ พาวเวอร์ แลนด์ จำกัด จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 287, ป.วิ.พ. มาตรา 288, ป.วิ.พ. มาตรา 289

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 287 บัญญัติให้มาตราดังกล่าวอยู่ภายใต้แห่งบทบัญญัติมาตรา 288 และ 289 มีความหมายว่า หากบุริมสิทธิหรือสิทธิอื่น ๆ นั้น เป็นสิทธิประเภทที่อาจร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินตาม มาตรา 288 หรือบังคับให้ชำระหนี้ตามมาตรา 289 ผู้ร้องก็มีสิทธิที่จะดำเนินการตามบทบัญญัติ ดังกล่าวได้ แต่แม้มิได้ใช้สิทธิหรือบังคับตามสิทธิของตนตามบทบัญญัติดังกล่าว การบังคับคดีแก่ ทรัพย์สินของลูกหนี้ก็ย่อมไม่ถูกกระทบกระทั่งถึงบุริมสิทธิหรือสิทธิอื่น ๆ ดังกล่าวอยู่นั่นเอง ดังนี้ เมื่อพิเคราะห์ตามคำร้องของผู้ร้องแล้ว ผู้ร้องอ้างมาในคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของ หนองซุดพิพาทที่โจทก์นำยึด หนี้ตามสัญญาจำนองยังไม่ถึงกำหนดชำระ ผู้ร้องจึงไม่อาจใช้สิทธิ ฟ้องร้องบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินจำนองได้ ขอให้ศาลมีคำสั่งให้กันเงินจากการขายทอดตลาดโดย ปลอดจำนองไว้ให้แก่ผู้ร้องด้วย จะเห็นได้ว่าเนื้อหาตามคำร้องขอดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ร้องในฐานะ เจ้าหนี้ผู้รับจำนองใช้สิทธิตาม ป.วิ.พ. มาตรา 287 หาใช่เป็นการร้องขอรับชำระหนี้ โดยอาศัยอำนาจแห่งการจำนองที่อาจบังคับได้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่นตาม ป.วิ.พ. มาตรา 289 ไม่ แม้ ขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้อง หนี้จำนองที่จำเลยจะต้องรับผิดชอบชำระแก่ผู้ร้องยังไม่ถึงกำหนดชำระอันจะ ขอรับชำระหนี้จำนองตามมาตรา 289 วรรคหนึ่ง ไม่ได้ก็ตาม แต่การบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของ จำเลยย่อมไม่กระทบกระทั่งถึงบุริมสิทธิอื่น ๆ ของผู้ร้องซึ่งเป็นบุคคลภายนอกผู้รับจำนองตาม ป.วิ.พ. มาตรา 287 เมื่อผู้ร้องเป็นผู้รับจำนองหนองซุดพิพาทที่โจทก์นำยึดได้ใช้สิทธิตามมาตรา 287 และขอให้ขายทอดตลาดโดยปลอดจำนอง ผู้ร้องจึงมีสิทธิขอกันเงินจากการขายทอดตลาดตาม ป.วิ.พ. มาตรา 287 ได้ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอกันส่วนตาม ป.วิ.พ. มาตรา 287 จึงเป็นคดีที่มีคำขอให้ ปลดเปลื้องทุกข้ออันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ เสียค่าขึ้นศาล 200 บาท ตามตาราง 1 ท้าย ตาม ป.วิ.พ. ข้อ (2) (ก)

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 4,607,999.50 บาท และดอกเบี้ย อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 3,724,770.50 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ แต่จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์จึงขอ หมายบังคับคดีและนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดห้องชุดเลขที่ 335/192 ชั้นที่ 29 อาคารเลขที่ 7 ชื่อ อาคารชุด ลา รอยัล บีช ทะเบียนอาคารชุดเลขที่ 3/2551 ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 3536 ตำบลนา จอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ของจำเลยออกขายทอดตลาดโดยปลอดจำนอง เพื่อบังคับ ชำระหนี้ตามคำพิพากษา ผู้ร้องยื่นคำร้อง ขอให้มีการสั่งกันเงินจากการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ดังกล่าวให้แก่ผู้ร้อง ศาลชั้นต้น เห็นว่า หนี้ระหว่างผู้ร้องกับจำเลยยังไม่ถึงกำหนดชำระ ผู้ร้องไม่ อาจขอให้ศาลมีคำสั่งให้กันเงินจากการขายทอดตลาดให้ผู้ร้องได้ กรณีไม่มีเหตุให้ผู้ร้องต้องใช้สิทธิ ทางศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ให้ยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้

เป็นพับ ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันในชั้นฎีกาฟังได้ว่า จำเลยทำสัญญากู้เงินจากผู้ร้องในวงเงินไม่เกิน 352,020,000 บาท เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ดังกล่าว จำเลยจดทะเบียน จำนองห้องชุด 195 ห้อง รวมทั้งห้องชุดพิพาทเลขที่ 335/192 ชั้นที่ 29 อาคารเลขที่ 7 ชื่อ อาคารชุด ลา รอยัล บีช ทะเบียนอาคารชุดเลขที่ 3/2551 ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 3536 ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไว้แก่ผู้ร้อง เป็นการ จำนองประกันเพิ่มหลักทรัพย์โดยไม่เพิ่มวงเงิน ในวงเงิน จำนอง 3,217,050 บาท ตกลงชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 28 ต่อปี ตามสำเนา หนังสือสัญญา จำนองห้องชุด ต่อมาเจ้าพนักงานบังคับคดียึดห้องชุดพิพาทและแจ้งให้ผู้ร้องนำส่ง ต้นฉบับหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด ผู้ร้องส่งต้นฉบับหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดพิพาทต่อ เจ้าพนักงานบังคับคดีพร้อมแจ้งความประสงค์ให้ขายทอดตลาดห้องชุดพิพาทโดยปลอด จำนอง และกันส่วนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าวไว้แก่ผู้ร้อง ขณะยื่นคำร้องหนี้ จำนองที่จำเลย จะต้องรับผิดชอบผู้ร้องยังไม่ถึงกำหนดชำระ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องมี สิทธิขอให้กันส่วนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดห้องชุดพิพาทหรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา 288 และ 289 บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น ย่อมไม่กระทบกระทั่งถึงบุริมสิทธิหรือสิทธิอื่น ๆ ซึ่งบุคคลภายนอกอาจร้องขอให้บังคับเหนือ ทรัพย์สินนั้นได้ตามกฎหมาย" และมาตรา 289 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ถ้าบุคคลใดชอบที่จะบังคับ การชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดไว้ หรือชอบ ที่จะได้เงินที่ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินเหล่านั้นได้โดยอาศัยอำนาจแห่งการ จำนองที่อาจบังคับได้ กิติ หรืออาศัยอำนาจแห่งบุริมสิทธิก็ดี บุคคลนั้นอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีให้ เอาเงินที่ได้มานั้นชำระหนี้ตนก่อนเจ้าหนี้อื่น ๆ ตามบทบัญญัติแห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์..." และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 702 วรรคสอง บัญญัติว่า "ผู้รับ จำนองชอบที่จะได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ จำนองก่อนเจ้าหนี้สามัญ มิพักต้องพิจารณาว่ากรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจะได้โอนไปยังบุคคลภายนอกแล้วหรือไม่" ซึ่ง กฎหมายดังกล่าวตามมาตรา 287 บัญญัติให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา 288 และ 289 มีความหมายว่า หากบุริมสิทธิหรือสิทธิอื่น ๆ นั้น เป็นสิทธิประเภทที่อาจร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินตาม มาตรา 288 หรือบังคับให้ชำระหนี้ตามมาตรา 289 ผู้ร้องก็มีสิทธิที่จะดำเนินการตามบทบัญญัติ ดังกล่าวได้ แต่แม้มิได้ใช้สิทธิหรือบังคับตามสิทธิของตนตามบทบัญญัติดังกล่าว การบังคับคดีแก่ ทรัพย์สินของลูกหนี้ก็ย่อมไม่ถูกกระทบกระทั่งถึงบุริมสิทธิหรือสิทธิอื่น ๆ ดังกล่าวอยู่นั่นเอง ดังนี้ เมื่อพิเคราะห์ตามคำร้องของผู้ร้องแล้ว ผู้ร้องอ้างมาในคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้ผู้รับ จำนอง ห้องชุดพิพาทที่โจทก์นำยึด หนี้ตามสัญญา จำนองยังไม่ถึงกำหนดชำระ ผู้ร้องจึงไม่อาจใช้สิทธิ ฟ้องร้องบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สิน จำนองได้ ขอให้ศาลมีคำสั่งให้กันเงินจากการขายทอดตลาดโดย ปลอด จำนองไว้ให้แก่ผู้ร้องด้วย จะเห็นได้ว่าเนื้อหาตามคำร้องขอดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ร้องในฐานะ เจ้าหนี้ผู้รับ จำนองใช้สิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 หาใช่เป็น การร้องขอรับชำระหนี้โดยอาศัยอำนาจแห่งการ จำนองที่อาจบังคับได้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่นตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 289 ไม่ แม้ขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้อง หนี้ จำนองที่ จำเลยจะต้องรับผิดชอบผู้ร้องยังไม่ถึงกำหนดชำระอันจะขอรับชำระหนี้ จำนองตามมาตรา 289 วรรคหนึ่ง ไม่ได้ก็ตาม แต่การบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของจำเลยย่อมไม่กระทบกระทั่งถึงบุริมสิทธิ

หรือสิทธิอื่นๆของผู้ร้องซึ่งเป็นบุคคลภายนอกผู้รับจำนองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 เมื่อผู้ร้องเป็นผู้รับจำนองห้องชุดพิพาทที่โจทก์นำคดีได้ใช้สิทธิตามมาตรา 287 และขอให้ขายทอดตลาดโดยปลอดจำนอง ผู้ร้องจึงมีสิทธิขอคืนเงินจากการขายทอดตลาดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 ได้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังขึ้น อนึ่ง คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอคืนส่วนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 จึงเป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดปล่อยทุกข้ออันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ ซึ่งต้องเสียค่าขึ้นศาล 200 บาท ตามตาราง 1 ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ข้อ (2) (ก) แต่ผู้ร้องเสียค่าขึ้นศาลทั้งสามศาลมาตามตาราง 1 ข้อ (1) (ค) จึงต้องคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินมาแก่ผู้ร้อง พิพากษากลับเป็นว่า ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีคืนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดห้องชุดพิพาทเลขที่ 335/192 ชั้นที่ 29 อาคารเลขที่ 7 ชื่ออาคารชุด ลา รอยัล บีช ทะเบียนอาคารชุดเลขที่ 3/2551 ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 3536 ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี แก่ผู้ร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 คืนค่าขึ้นศาลทั้งสามศาลส่วนที่เกินกว่า 200 บาทแก่ผู้ร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลนอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุรทิน สาเรือง · จักร อุตตโม · ประเสริฐ นิชิโรจน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/378/2559>